

(อม.๔๙)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

(กรณีจำเลยที่ ๑๖)

คดีหมายเลขดำที่ อม. อช. ๓/๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อช. ๓/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด

โจทก์

กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑

องค์การคลังสินค้า ที่ ๒

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔

กระทรวงการคลัง ที่ ๕

ผู้ร้อง

ระหว่าง

นายภูมิ สารผล ที่ ๑

นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ ที่ ๒

พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโต่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓

นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔

นายทิมมพร นาทรทัต ที่ ๕

นายอักรพงศ์หรืออัฐิพิพงค์ ช่วยเกลี้ยงหรือทิววัชร ที่ ๖

นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗

- ๒ -

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิตร พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิก้า จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสี่ยเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื้อมโธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทกัธธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวธันยพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอ
ราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

(อม.๔๒)

- ๓ -

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑	
		องค์การคลังสินค้า ที่ ๒	
		องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓	
		กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔	
		กระทรวงการคลัง ที่ ๕	ผู้ร้อง
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจวิทยโสธร ที่ ๑	
		นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒	
		บริษัทกิจวิทยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓	
		บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔	
		นายปกรณ์ ลีศิริกุล ที่ ๕	
		บริษัทเจียแม็ง จำกัด ที่ ๖	
		นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗	จำเลย

- ๔ -

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง-
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑
ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒
ถึงที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับ
ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการ
พิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
(Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธาน
อนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ

- ๕ -

สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณา
ระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔
ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ
กรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าว
แห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรี
มอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำ
ข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาล
ต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็น
ผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมการค้า
ต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก
บริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูล
ประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออก
สินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP.
ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว
ส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทไห่หนานหรือไห่หนานหรือไห่หล่า ค้าเมล็ดธัญพืชและ
อุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของ

มณฑลไทหนานหรือไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว
จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัท
กว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑
ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗
เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑
เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วน
ตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ
โดยจำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ
จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคล
ประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด
มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมา
วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้ง
คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตาม
โครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจ
หน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปร
สภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือ
ของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕

ได้เสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจริญขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา และการแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำเป็นชั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้บริษัทกว้างตงฯ

- ๘ -

และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มิสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐใน
ราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของ
รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้า
ต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้า
ต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ไม่ใช่ผู้แทนของ
รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้
ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการค้าข้าวภายในประเทศโดยข้าวบางส่วน
จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ
อย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ใน
การนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้
จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ ได้แก่
สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดย
ตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ
๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับ
บริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและ
ข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญา
ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดย
ตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเลิศ ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ

๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเพิ่มปริมาณข้าวขาว ๕ เปอร์เซนต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบสัญญาฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัท ห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของรัฐเพื่อให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒ ซึ่งเป็น

- ๑๐ -

ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำสัญญา มีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญา มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิด

- ๑๑ -

ดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อรัฐมาขายแก่ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่งมอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญา

ทั้งสิ้นฉบับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์ แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้าและองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตำบลวังแขม อำเภอกลองखลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ อำเภอดากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน ๒๓,๕๔๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และนับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

- ๑๓ -

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่สืบแปด ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ขำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งสี่สืบแปดเป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท

- ๑๔ -

ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้อง
รวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับ
มอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒
บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมค่าเสียหาย
๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๐
กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท ส่วนความ
เสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน
๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน
๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔
ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน
๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่
๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่ง
ต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่า
จะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ย
อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไป

(อม.๔๒)

- ๑๕ -

จนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก

- ๑๖ -

๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทั่ง ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระหนงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระหนงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำัญญา ให้เรียงกระหนงลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระหนง จำคุกกระหนงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระหนง จำคุกกระหนงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระหนง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระหนงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระหนง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔

- ๑๗ -

กระทรวง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทรวงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทรวงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทรวงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทรวงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทรวงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาและคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

- ๑๘ -

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการ

- ๑๙ -

รับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างดงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ต่ำกว่าราคา ในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อ ผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคา ข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตาม สัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา อันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อก ประกอบด้วยข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปี การผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต

(อม.๔๒)

- ๒๐ -

๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๗๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๗๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาว เอวันเลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

- ๒๑ -

นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ เป็น ต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ย อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้ บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจาก วันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ศาล ออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้ จึงดำเนิน กระบวนพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความ มาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแพ่ง

- ๒๒ -

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนงละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระหนง เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนงแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระหนงลงโทษ

(อม.๔๒)

- ๒๓ -

ทุกกรรมเป็นกระตังความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระตังละ ๘ ปี รวม ๔ กระตัง เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท (ที่ถูก ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท) นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวน ตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้า กับจำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ในส่วนคดีโจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ และจำเลยที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพิพากษาดังกล่าวข้างต้นนั้น โจทก์ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๕ และที่ ๒๐ อุทธรณ์ต่อ ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ระหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ จำเลยที่ ๘ ยื่นคำร้องขอ ถอนอุทธรณ์ ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต

ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ ๒ มีความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ

(อม.๔๒)

- ๒๔ -

ทุจจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดแยกตามรายสำนวนหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ในส่วนที่จำเลยที่ ๒ เห็นชอบให้แก้ไขสำนวนฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ให้จำคุกกระหนละ ๖ ปี เป็นจำคุก ๑๒ ปี สำหรับการเห็นชอบให้ทำสำนวนฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ให้จำคุกกระหนละ ๑๘ ปี เป็นจำคุก ๓๖ ปี รวม ๔ กระหน จำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๘ ปี องค์คณะเสียงข้างมากพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๒๖ และที่ ๒๘ คนละ ๔ ปี และปรับคนละ ๒๕,๐๐๐ บาท กับให้ปรับจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท เฉพาะการกระทำของจำเลยที่ ๒๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนละ ๔ ปี และปรับกระหนละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระหน เป็นจำคุก ๘ ปี และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามพฤติการณ์แห่งคดีเห็นสมควรให้รอกการลงโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖

(อม.๔๒)

- ๒๕ -

และที่ ๒๘ ไว้มีกำหนดคนละ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ หากจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

ในการชำระค่าเสียหายส่วนแบ่ง ให้จำเลยชำระแก่ผู้ร้องทั้งห้าดังนี้ ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ กับให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมกันชำระเงิน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมกันชำระเงิน ๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมกันชำระเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมกันชำระเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็น
ผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็น
หน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการรับ
จำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ใน
ฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บ
ดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่
ผู้ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็ชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่
๒ และที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่
๔ เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงิน
ตามสัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อัน
เนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑
ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้
ในโครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษา และจำหน่ายข้าวแทน
รัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิด
ตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความ

- ๒๗ -

เสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และแม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้นผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าวนี้เป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ก็ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดยชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าทุกสัญญาขายข้าวมีการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ นั้น สัญญาทั้ง ๔ ฉบับ และสัญญาที่เป็นมูลให้ได้รับข้าวเกิดจากกระบวนการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญาขายข้าวที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และในที่สุดก็ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวนั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา

- ๒๘ -

คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏจากรายงานการประชุมที่
ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต
๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีก
ส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้พิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายข้าว กับสัญญา
แปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่
ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการเก็บ
รักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้อง
กำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความชื้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓
กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสีแปรรูป
ข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับผู้แปรรูปข้าว
ตามเอกสารหมายเลข จ.๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำ
ข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวแล้ว
ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรรูปข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ใน
ข้าวสารที่เกิดจากการแปรรูปจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัม
ต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัม ในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒
และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรรูปในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับ
ข้าวสารคุณภาพดีมากเกินไปจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวใน

หลายขั้นตอนของการแปรสภาพ เป็นต้นว่าจะต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรสภาพข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ได้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข้าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขาดข้าวได้ในราคาต่ำ การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาถกรัณฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานร่วมกัน อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วน

- ๓๐ -

ราชการที่เกี่ยวข้องให้มีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายร่วมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ พังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่อาจใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่งแล้ว การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติโดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติมีมากกว่า โดยจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ ก็เป็นเพียงกรณีความเสียหายจากการขายข้าวตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญาน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่มีการรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ รวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อม

- ๓๑ -

ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกันมาเป็นชั้นเป็นตอนตั้งแต่การเสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวแก่คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบโดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐเพื่อให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ได้สิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยโดยอ้างการทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ และหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สัญญาที่ทำขึ้นจึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแจ้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะและเป็นการกระทำละเมิด สัญญาดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ จึงไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าวไปนั้น ย่อมเป็นการได้ไปเนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกระทำความผิด และจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ สนับสนุน จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่ได้รับไปอันเนื่องมาจากการกระทำทุจริต หากคืนข้าวไม่ได้ก็ต้องใช้ราคาข้าวรวมทั้งค่าเสียหายให้แก่ผู้ร้องทั้งห้า

(อม.๔๒)

- ๓๒ -

ซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้าก็ขอบังคับให้จำเลยที่ ๑๖ รับผิดชอบเฉพาะเรื่องค่าเสียหายในต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหายตาม สัญญานับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำกรณีการซื้อขายข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมา ประกอบการพิจารณาแล้วลดค่าเสียหาย ให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระเงินจำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท นั้น เห็นว่า ความเสียหายที่แท้จริงต้องเป็นราคาข้าวที่ไม่จำเป็นต้องนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลด โดย เป็นความเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ เป็นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และสัญญาฉบับ ที่ ๔ เป็นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับแล้ว เป็นต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท และผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายนับตั้งแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ จึง มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของ ผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะ

(อม.๔๒)

- ๓๔ -

ชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ
นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ /.

นายพนพพร โพธิ์รังสียากร

นายธีระพงศ์ จิระภาค

นางเมทินี ชโลธร

นายประทีป ดุลปิธิจรรรมา

นายโสฬส สุวรรณเนตร์

นายวุฒิชัย หรรุจิตตวิวัฒน์

นายจินดา ปั่นทะโชติ

นายธงชัย เสนามนตรี

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม

